

Floristické pomery hornej časti povodia potoka Pružinka (Strážovské vrchy)

Floristic situation of the upper part of the Pružinka brook basin (Strážovské vrchy Mts)

SILVIA VAČKOVÁ

Katedra botaniky PrírF UK, Révová 39, 811 02 Bratislava

The results of the floristic investigation of the upper part of the Pružinka brook basin in the vicinity of Priedhorie and Tŕstie villages (Strážovské vrchy Mountains) in 1995-1996 are presented. 414 taxa of vascular plants were recorded, 30 of them are threatened.

Strážovské vrchy patria orograficky k Západným Karpatom, k časti vnútorné Karpaty. Sú súčasťou pásma jadrových pohorí. Najvyšším vrcholom je Strážov (1213 m n.m.), od ktorého sa vejárovite rozbiehajú hlavné hrebene. Podľa fytogeografického členenia územia Slovenska (Futák 1984) patrí študované územie do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a do fytogeografického okresu Strážovské vrchy. Vybraná časť územia leží v povodí potoka Pružinka, ktorý je jedným z prítokov Váhu a nachádza sa v približne stredo-severnej časti Strážovských vrchov. Zamerala som sa na hornú časť povodia: Strážovský potok a väčšiu časť Bieleho potoka. Strážovský potok pramení na úpäti Strážova vo výške 800 m n.m., o niečo nižšie prekonáva skalné stupne dvomi vodopádmi. Doliny, ktorými preteká majú pomerne pestré geologické zloženie, vyskytujú sa tu vápence, dolomity, ale aj filovité bridlice, menej zlepence a pieskovce. Z pôdnich typov prevládajú rendziny, pararendziny a kambizeme. Dolina Radotina, začínajúca pri obci Priedhorie, má v určitých úsekoch podobu kaňonovitej tiesňavy epigenetického pôvodu. V doline povyše hájovne bolo zachytených niekoľko výdatných prameňov pitnej vody do vodovodu pre Púchov a Dubnicu nad Váhom. Vystavané vodohospodárske objekty narušili prirodzený ráz veľkej časti tejto doliny. Potok tečie na dlhšom úseku umelým kanálom. Na Radotinu sa d'alej napája dolina Riedka, na ktorej začiatku sa Strážovský potok vlieva do Bieleho potoka, tečúceho smerom od Mojťána. Dolina Riedka je o niečo širšia a svetlejšia v porovnaní s Radotinou a končí pri obci Tŕstie. Tu sa Biely potok vlieva do Pružinky.

Druhovú rozmanitosť flóry Strážovských vrchov spôsobuje geologický podklad (vápence, dolomity; kyslé horniny sú len na menších plochách), ale aj severojužný smer pohoria, ktorý umožnil mnohým teplomilným i horským druhom prenikať d'aleko za hranice Strážovských vrchov, najmä dolinami Váhu a Nitry. Blízkosť Malej Fatry predpokladá možnosť výskytu viacerých horských druhov, najmä v severnej časti okresu. Strážov má už, okrem úpäťia, horskú vegetáciu. Z horských druhov sa tu vyskytuje napr. *Cortusa matthioli*, *Bellidiastrum michelii*, *Festuca amethystina*, *Aremonia agrimonoides* a iné. Podľa geobotanickej mapy (Michalko (ed.) 1986) sa na vybranej časti územia vyskytujú tieto vegetačné jednotky:

1. Bukové lesy vápnomilné, *Cephalanthero-Fagenion* Tx. 1955
2. Bukové a jedľové lesy kvetnaté, *Eu-Fagenion* Oberd. 1957 p.p.maj.
3. Lužné lesy podhorské a horské, *Alnenion glutinoso-incanae* Oberd. 1953; *Salicion triandrae* Th. Müller et Görs 1958 p.p.; k *Salicion eleagni* Moor 1958
4. Javorové horské lesy, *Aceri-Fagenion* Ellenberg 1963 p.p.maj.; *Tilio-Acerion* Klika 1955 p.p.min.

Pozornosť' botanikov pritáhali už oddávna predovšetkým lokality Strážov, Ostrá Malenica, Podhradská dolina, Maninska a Kostolecká tiesňava. A. Rochel robil v r. 1801-1812 botanický prieskum na Strážove a Ostrej Malenici, kde v r. 1810 našiel *Crepis sibirica* L. J. L. Holuby botanizoval v Strážovských vrchoch v r. 1899-1900. K. Brančík sa od r. 1888 venoval floristickému výskumu v Podhradskej doline, na Strážove a Ostrej Malenici. Po I. svetovej vojne robili na Strážove botanický výskum K. Domin, J.M. Novacký a J. Blatný. Po II. svetovej vojne sa o flóru Strážova zaujimali J. Futák a J. Májovsky. Lišajníky Strážova spracoval J. Suza. V r. 1950-1990 flóru považskobystrického okresu skúmali manželia Runkovičovci, J. Michalko, E. Schidlay, J. Futák, A. Hallonová, E. Fajmonová a ī.

Materiál som získavala počas dvoch vegetačných období (roky 1995 a 1996). Nomenklatúra taxónov je v súlade s prácou Dostál & Červenka (1991, 1992). V prípade ohrozených druhov je pred menom taxónu uvedená skratka kategórie ohrozenosti podľa práce Maglocký et al. (1996). Herbárové položky sú uložené v herbárii autorky. Názvy lokalít sú prebraté z podrobnych katastrálnych a porastových máp. Lokality sú zoradené zo Z na V a z J na S. Toto poradie zachováva smer toku Strážovského potoka od prameňa až po jeho vyústenie spolu s Bielym potokom do Pružinky.

Zoznam lokalít

a) Priedhorie, údolie Strážovského potoka

1. Medvedia skala - najvyššie položená lokalita (asi 800 m n.m.), nachádzajú sa tu viaceré pramene Stráž. potoka - bukový les, niekol'ké vápencovo-dolomitové bralá
2. Strážovské vodopády - vlhký bukový les, skalné bralá
3. Krahulec - bukový, miestami bukovo-smrekový les
4. Misárne - bukový les, vlhká horská lúka
5. Pod Strážovom - bukový les, podmokrené strážovské horské lúky
6. Hlohová - bukovo-smrekový les
7. Červíková - bukový les, podmokrená horská lúka
8. Penciakova lúka - horská lúka, sčasti podmokrená
9. Krahulce - bukový až bukovo-smrekový les
10. Široké pažite - bukový les, v blízkosti potoka vlhká lúka, vápencové bralo
11. Kardošské - bukovo-smrekový les, vápencové bralá
12. Byky - bukovo-smrekový les, pozdiž potoka kamenisté lúky
13. Pred bielymi jarkami - bukovo-smrekový les, skalné bralá
14. Záhrada - kamenistá lúka, skalné bralo, bukový les
15. Brvená - kamenistá lúka, skalné bralá, bukový les
16. Sokolia - bukovo-smrekový les, starý kameňolom
17. Vandlík - kamenistá lúka, bukovo-smrekový les
18. Palúchy - menší pasienok, bukovo-smrekový les
19. Rázcestie - lúčky a pasienky
20. Priedhorie - obec
- b) Priedhorie, dolina Radotina
21. Dubová - bukovo-smrekový les
22. Rieky - bukovo-smrekový les, skalný previs (jaskynka Barbírátká)

23. Somorová - výslnná stráň, zmiešaný les s prevahou smreka
24. Pod Svrčinovcom - bukový a bukovo-borovicový les, lúčky okolo potoka
25. Žiarec - zmiešaný, prevažne smrekový les, výslnné skalné bralá
26. Radová - zmiešaný les, výslnné skalné bralá, menšie lúčky
- c) Trstie, dolina Riedka
27. Zadné Rovienky - les (buk, smrek, borovica), okrajové kroviská
28. Predné Rovienky - les (buk, smrek, borovica), starý kameňolom, vlhké ostricové lúčky okolo potoka, pobrežné zárásty (vrba, jelša)
29. Pod Strážou - bukovo-smrekový les, menšie vlhké lúky, pobrežný zárást potoka
30. Svinné chlievy - bukovo-smrekový les, lúka
31. Lesná škôlka - lúka, lesná škôlka, bukovo-smrekový les, pobrežný zárást potoka
32. Na zákrute - lúka a pasienok, medza, obhospodarované polia, pobrežný zárást potoka
33. Trstie - obec

Citované práce, obsahujúce údaje o výskyti jednotlivých druhov na študovaných lokalitách (v závorke skratka použitá v zozname taxónov): Bertová 1984 (B), Bertová & Holub 1984 (BH), Bertová 1985 (Be), Futák 1962 ex Hadač 1962 (F), Hlavaček et al. 1984 (H), Holub & Bertová 1988 (HB), Holub & Kmeťová 1988 (K), Chrtiek & Zahradníková 1993 (C), Chrtková & Jasičová 1988 (J), Jasičová 1985 (Ja), Májovský 1992 (M), Runkovič & Runkovičová 1975 (RR), Runkovič 1982 (R), Runkovič 1990 (R*), Sajverová & Prach 1985 (S), Štěpánek & Kmet'ová 1985 (Š), Větvíčka & Bertová 1992 (V), Zahradníková 1985 (Z).

Zoznam taxónov

Acer campestre: 27, 30 - *A. platanoides*: 30 - *A. pseudoplatanus*: 12, 29, 33 - *Achillea millefolium*: 14, 33 - *Acinos alpinus*: R, S, C, 19, 23, 25, 28 - *A. arvensis*: R*, 23 - Vm, R *Aconitum lycoctonum*: 2 - *Actaea spicata*: 22 - *Aegopodium podagraria*: 22, 33 - *Agrimonia eupatoria*: 15, 32 - *Ajuga genevensis*: 31 - *A. reptans*: 22, 33 - *Alchemilla xanthochlora*: 5, 7 - *Alliaria petiolata*: 26, 30 - *Allium montanum*: 31 - *Alnus glutinosa*: 31 - *A. incana*: 28 - I *Amelanchier ovalis*: R* - *Anagallis arvensis*: 31, 32 - *Anemone nemorosa*: 23 - *A. ranunculoides*: 2 - *Anthemis arvensis*: 28 - *A. cotula*: 7 - *Anthericum ramosum*: RR, 10, 30 - *Anthyllis vulneraria*: RR, S, 10, 26 - I *Aquilegia vulgaris*: RR, R*, 30 - *Arctium lappa*: 20 - *A. tomentosum*: 31 - *Artemonia agrimonoides*: R*, 23 - *Armoracia rusticana*: 28 - *Arrhenatherum elatius*: 25, 30, 31 - *Artemisia vulgaris*: 20, 31 - *Asarum europaeum*: 22, 27 - *Asperula cynanchica*: S, 23 - *A. tinctoria*: Z, 31 - *Asplenium ruta-muraria*: R*, 2, 30 - *A. trichomanes*: R*, 2, 28 - *A. viride*: R, R*, 2 - *Astragalus glycyphyllos*: 28 - *Astrantia major*: R*, H, 14 - *Atropa bella-donna*: RR, 19, 31 - *Bellidiastrum michelii*: R, R*, 2 - *Bellis perennis*: 14, 33 - *Berberis vulgaris*: 25 - *Betula pendula*: 27, 28 - *Briza media*: S, R*, 18 - *Bromus erectus*: 24 - *Bupleurum falcatum*: 19, 23 - *Calamagrostis epigeios*: 7, 10, 18, 24, 31 - *C. varia*: 28 - *Caltha palustris*: 7, 19, 26, 32 - *Calystegia sepium*: 31 - *Campanula glomerata* subsp. *glomerata*: RR, 7, 14 - Vm (?) *C. moravica*: 28, 31 - *C. patula*: RR, 7, 10, 26, 31 - *C. persicifolia*: 28, 31 - *C. rapunculoides*: 21, 26 - *C. trachelium*: 15, 23, 28 - Vm *C. xylocarpa*: 31 - *Capsella bursa-pastoris*: 33 - *Cardamine amara*: R, 2, 15, 24, 25 - *C. opizii*: RR - *C. pratensis* subsp. *pratensis*: 27 - *Cardaminopsis arenosa*: RR, 1, 16, 21, 23 - *C. halleri*: 19 - *Carduus crispus*: 28 - *C. glaucinus*: S, 14, 19, 28 - *C. personata*: 7, 14 - *Carex alba*: S - V *C. distans*: 28 - *C. flacca*: S, 24, 28, 32 - I *C. flava*: 7, 30 - *C. hirta*: 24, 28, 30 - Vm *C. paniculata*: 7, 28, 32 - *Carlina acaulis*: S, 25 - *C. vulgaris* subsp. *stricta*: 19 - *Carpinus betulus*: 30 - *Carum carvi*: RR, 32 - *Centaurium erythraea*: 28 - V *C. pulchellum*: B, 28 - V *Cephalanthera damasonium*: RR - V *C. longifolia*: 28 - V *C. rubra*: RR, 31 - *Cerastium macrocarpum*: 27, 28 - *C. pumilum*: 30 - *Chaenorhinum minus*: 31 - *Chaerophyllum aromaticum*: H - *C. hirsutum*: H, 23 - *Chamaerion angustifolium*: 31 - *C. dodonaei*: K, 16 - *Chelidonium majus*: 20, 29 - *Chenopodium album*: 31, 33 - *Chrysosplenium alternifolium*: R, 2, 5 - *Cichorium intybus*: 19, 32 - *Circaea alpina*: 7 - *C. lutetiana*: RR, R*, 7 - *Cirsium acaule*: 19 - *C. arvense*: 7, 31 - *C. eriophorum*: 5 - *C. erisithales*: RR, 28, 29 - *C. oleraceum*: RR, 33 - *C. palustre*: RR, 19 - *C. rivulare*: RR, 15 - V

Clematis alpina: R* - *C. vitalba*: 20, 30, 31 - *Clinopodium vulgare*: 7, 14, 15 - *Colchicum autumnale*: RR, 4, 30 - *V Colymbada alpestris*: 11 - *C. scabiosa*: 15 - *I Convallaria majalis*: R*, 31 - *Convolvulus arvensis*: 20, 31 - *Cornus mas*: R*, 31 - *Coronilla varia*: RR, 7, 19, 31 - *V Cortusa matthioli*: RR, R, R*, 2 - *Corydalis cava*: 2, 9 - *Corylus avellana*: 27 - *Crataegus curvisepala*: 31 - *C. laevigata*: 13 - *Crepis biennis*: 28, 30 - *C. tectorum*: 31 - *Cruciata glabra*: S, 7, 12, 27 - *Cuscuta europaea*: 7 - *Cystopteris fragilis*: R*, 2, 9, 30 - *Dactylis glomerata*: RR, 30 - *Dactylorhiza maculata*: S, 15 - *D. majalis*: 22 - *Daphne mezereum*: R, 9, 32 - *Daucus carota*: 28, 31 - *Dentaria bulbifera*: 7, 10, 16 - *D. enneaphyllos*: 1, 2, 22 - *Deschampsia caespitosa*: 10, 28 - *Dianthus carthusianorum*: 23, 28 - *Digitalis grandiflora*: R, 28, 31 - *Dipsacus sylvestris*: 29 - *Dryopteris filix-mas*: RR, 1, 2 - *Echinochloa crus-galli*: 28 - *Echium vulgare*: 28 - *Elytrigia repens*: 25, 31 - *Epilobium hirsutum*: 18, 19, 30 - *E. montanum*: 2, 8, 23, 26 - *V Epipactis atrorubens* subsp. *atrorubens*: RR, S, R*, 28 - *E. helleborine*: RR, R* - *V E. microphylla*: RR - *V E. purpurea*: RR - *Equisetum arvense*: 10, 22, 31 - *E. sylvaticum*: 30 - *Eriophorum latifolium*: RR - *Erysimum hieracifolium*: 31 - *E. witmannii* subsp. *witmannii*: R, 28 - *Euonymus europaeus*: 33 - *Eupatorium cannabinum*: RR, 7, 31 - *Euphrasia rostkoviana*: R*, 7, 28 - *Fagus sylvatica*: 3, 11, 31 - *Festuca amethystina*: 26 - *F. pallens*: 10, 31 - *F. pratensis*: 2, 21 - *F. versicolor*: 26 - *Filipendula ulmaria*: 19, 23 - *F. vulgaris*: RR, 8 - *Fragaria moschata*: 10, 30 - *F. vesca*: 19, 30 - *Frangula alnus*: 25, 30, 31 - *Fraxinus excelsior*: 33 - *F. ornus*: 28 - *I Galanthus nivalis*: 2 - *Galeobdolon luteum*: 7, 22 - *Galeopsis angustifolia*: 16, 28 - *G. speciosa*: R*, 8, 31 - *G. tetrahit*: 31, 33 - *Galinsoga parviflora*: 20, 33 - *Galium anisophyllum*: S, 23, 31 - *G. austriacum*: Z - *G. glaucum*: 28 - *G. mollugo*: RR, 28, 31 - *G. odoratum*: 1, 2, 10 - *G. palustre*: 28 - *G. pumilum*: R, 19, 26, 28 - *G. schultesii*: 2, 27 - *G. verum*: R, 7, 26 - *Genista pilosa*: RR, 25, 30 - *I Gentiana cruciata*: B, 26 - *I Gentianopsis ciliata*: BH, RR, 7, 12, 26 - *Geranium palustre*: RR, 28, 31, 33 - *G. pratense*: 33 - *G. robertianum*: 7, 28 - *G. sylvaticum*: R, 8, 16, 21 - *Geum rivale*: RR, R, 24, 32 - *G. urbanum*: 7, 28 - *V Gladiolus imbricatus*: RR, R*, 4 - *Glechoma hirsuta*: 7, 28 - *Globularia punctata*: 23 - *Grossularia uva-crispa*: 5 - *V Gymnadenia conopsea* subsp. *montana*: S, 14, 22, 28 - *V G. odoratissima*: RR - *Gymnocarpium robertianum*: 7 - *Hacquetia epipactis*: H, 9, 31 - *Hedera helix*: 23 - *Helianthemum nummularium*: 26 - *H. ovatum*: 23 - *Hepatica nobilis*: F, 28 - *Heracleum sphondylium*: R*, 15, 18 - *Hieracium murorum*: RR, R*, 19, 23, 28 - *H. sabaudum*: 28 - *Hippochaete hyemalis*: 28 - *V Hippocratea comosa*: J, 19 - *Holcus mollis*: 28, 31 - *Hypericum hirsutum*: 31 - *H. perforatum*: 31, 32 - *Impatiens noli-tangere*: R*, 7 - *I. parviflora*: 22 - *Inula conyzoides*: 31 - *I. ensifolia*: S, 14, 30 - *I. salicina* subsp. *salicina*: 10, 28 - *Isopyrum thalictroides*: R, 5, 6, 31 - *Jacea phrygia*: RR, 16 - *J. pratensis*: 31 - *Jovibarba hirta* subsp. *glabrescens*: R*, 23, 31 - *Juncus articulatus*: 28 - *J. bulbosus*: RR - *J. compressus*: 28 - *J. inflexus*: 7, 28, 30 - *Juniperus communis*: 23 - *Knautia kitaibelii*: S, §, 31 - *Lamium maculatum*: 24, 31 - *Lapsana communis* subsp. *hirta*: 31 - *Larix decidua*: 28 - *Laserpitium latifolium*: H, R*, 11 - *Lathyrus pratensis*: RR, 7, 31 - *L. tuberosus*: 15 - *L. vernus*: 24, 32 - *Lembotropis nigricans*: HB, 28 - *Leontodon autumnalis*: 4, 10, 28 - *L. hispidus*: RR, 8, 25, 31 - *L. incanus*: 19 - *Leucanthemum ircutianum*: 31 - *L. margaritae*: 18 - *L. vulgare*: RR, 18, 31 - *Libanotis pyrenaica*: 28 - *Ligustrum vulgare*: 24, 31 - *I Lilium martagon*: R, R*, 2 - *Linaria vulgaris*: 7 - *Linum catharticum*: S, 28, 31 - *L. tenuifolium*: RR, R*, 23 - *Listeria ovata*: RR, S - *Lonicera xylosteum*: 24, 28, 32 - *Lotus corniculatus*: R, 23, 28, 32 - *Lunaria rediviva*: R, 1, 3, 7 - *Luzula campestris*: 19 - *Lychnis flos-cuculi*: 28 - *Lysimachia vulgaris*: 27, 28 - *Lythrum salicaria*: 28, 31 - *Medicago falcata*: 31 - *M. lupulina*: R*, 30 - *M. minima*: 30 - *Melampyrum nemorosum*: 28 - *Melandrium album*: 24, 31 - *M. sylvestre*: R, 2, 7 - *Melica ciliata*: 23 - *M. nutans*: S, R*, 18, 30 - *Melilotus albus*: 31 - *Vm M. altissima*: 28 - *M. officinalis*: 29 - *I Melittis melissophyllum* subsp. *carpatica*: 25 - *Mentha longifolia*: 7, 31 - *Mercurialis perennis*: 6, 21 - *Muscari comosum*: RR, 14 - *Mycelis muralis*: 10, 31 - *Myosotis arvensis*: 31 - *M. laxiflora*: 25, 28 - *V M. palustris* subsp. *palustris*: RR, 7, 33 - *M. sylvatica*: RR, 16, 22 - *Myosoton aquaticum*: 30, 33 - *Onobrychis viciifolia*: 25 - *Ononis spinosa*: 28 - *Ophrys holosericea*: S - *V O. insectifera*: RR, S - *Origanum vulgare*: 28, 30 - *Oxalis acetosella*: 13 - *Papaver rhoeas* subsp. *rhoeas*: 33 - *Paris quadrifolia*: 7 - *V Parnassia palustris*: RR, 15, 23 - *Persicaria amphibia*: 28, 30 - *Petasites albus*: 7, 10, 26 - *P. hybridus*: 22, 24, 26, 28 - *Peucedanum alsaticum*: 17, 28 - *Phleum pratense*: 8, 10, 15, 30 - *Phragmites australis*: 29, 31 - *I Phyllitis scolopendrium*: R, R* - *Phyteuma orbiculare*: R, S, 19, 32 - *P. spicatum*: RR, 4, 11 - *Picea abies*: 9 - *Pimpinella major*: 14 - *P. saxifraga*: 23 - *Pinus sylvestris*: 30 - *Plantago lanceolata*: 30 - *P. major*: 12, 33 - *P. media*: R, 19, 30 - *V Platanthera bifolia* subsp. *latiflora*: RR, S, 23 - *Vm P.*

chlorantha: S - *Poa angustifolia*: 23 - *P. nemoralis*: 10 - *P. palustris*: 28, 30 - *P. pratensis*: 28, 30 - *P. trivialis*: 28, 31 - *Polygala amara* subsp. *brachyptera*: R, 17, 28 - *P. comosa*: 19 - *P. major*: RR, R*, 14 - *Polygonum aviculare*: 7 - *Polypodium vulgare*: 2, 4 - *Polystichum aculeatum*: 2 - *Populus tremula*: 29 - *Potentilla anserina*: 28 - *P. erecta*: 18, 28 - *P. recta*: R, 16 - *P. reptans*: 12, 28, 30 - *Poterium sanguisorba*: RR, 23, 25, 28 - *Prenanthes purpurea*: R*, 2 - *Primula elatior*: 5 - *P. veris*: S, 32 - *Prunella laciniata*: 26 - *P. vulgaris*: RR, 28 - *Prunus spinosa*: 10, 26 - *Pteridium aquilinum*: 30 - *Pulmonaria officinalis*: 27 - *Pyrus pyraster*: 33 - *Ranunculus acris*: 12 - *R. lanuginosus*: 8, 14 - *R. polyanthemos*: 31 - *R. repens*: RR, 5, 18, 28 - *Raphanus raphanistrum*: 31, 33 - *Rhamnus catharticus*: 31 - *Rhinanthus minor*: 14, 29 - *R. serotinus*: RR - *Robinia pseudoacacia*: 27 - *Rosa canina*: 26 - *R. pendulina*: RR, R, V, 2, 21 - *Rubus caesius*: 31 - *R. fruticosus* agg.: 7, 27, 32 - *R. idaeus*: 5, 28, 32 - *Rumex crispus*: 31 - *R. obtusifolius*: 32 - *Salix alba*: 26, 33 - *S. caprea*: R, 22, 25, 28 - *S. cinerea*: 23, 27, 30, 32 - *S. fragilis*: 22 - *S. purpurea*: 24, 27, 28 - *S. silesiaca*: R, 31, 33 - *S. triandra*: 28 - *S. viminalis*: 19 - *Salvia glutinosa*: 7, 15 - *S. pratensis*: RR, S, 22, 33 - *S. verticillata*: 25, 26 - *Sambucus ebulus*: 33 - *S. nigra*: 18, 33 - *S. racemosa*: 21 - *Sanicula europaea*: 11 - *Saxifraga paniculata*: Ja, 10 - *Scabiosa columbaria*: R, 14 - *S. lucida*: 14 - *S. ochroleuca*: RR, 14, 23 - *Scirpus sylvaticus*: 28 - *Scrophularia nodosa*: 7, 27 - *S. scopolii*: R, 2 - *S. umbrosa*: RR - *Sedum acre*: Be, R, 28 - *S. album*: Be, R, 12, 28 - *S. maximum*: 28 - *S. reflexum* subsp. *glaucum*: 28 - *Senecio erraticus* subsp. *barbareifolius*: 19, 28 - *S. erucifolius*: 8 - *S. fuchsii*: 5, 27, 31 - *S. jacobaea*: 28 - *S. nemorensis* subsp. *jacquinianus*: RR, 31 - *I. Seseli elatum* subsp. *heterophyllum*: 10 - *Sesleria varia*: R, 14, 30 - *Sinapis arvensis*: 31 - *Solanum dulcamara*: 7 - *V. Soldanella carpatica*: RR, R, R* - *Solidago gigantea*: 32, 33 - *S. virgaurea*: 25 - *Sonchus asper*: 28 - *Sorbus austriaca*: 11, 33 - *S. torminalis*: M, 31 - *Stachys palustris*: 28, 31 - *S. sylvatica*: RR, 15, 19, 29 - *Stellaria graminea*: 4, 31 - *S. nemorum*: 2, 7 - *Stenactis annua*: 30 - *Succisa pratensis*: 21, 22, 28 - *Swida hungarica*: 22, 31 - *S. sanguinea*: 31 - *Sympyrum officinale*: 22 - *S. tuberosum*: 24 - *Tanacetum vulgare*: 33 - *Taraxacum officinale*: 31 - *Taxus baccata*: R*, 2 - *Telekia speciosa*: 22 - *Teucrium chamaedrys*: S, 26, 30 - *T. montanum* subsp. *montanum*: RR, 23 - *Thalictrum aquilegiifolium*: R, 2 - *Thymus praecox*: 19 - *T. pulegioides*: 23 - *Tilia cordata*: 30 - *Tithymalus cyparissias*: 13, 25 - *T. helioscopia*: 31, 33 - *T. stricta*: 28 - *Tragopogon orientalis*: RR, 5, 27 - *V. Traunsteinera globosa*: R* - *Trifolium montanum*: RR, R, 24 - *T. pratense*: 19, 27 - *T. repens*: 19, 27 - *Tripleurospermum perforatum*: 33 - *Trisetum flavescens*: 23, 30 - *V. Trollius altissimus*: RR, R, 8, 19 - *Trommsdorffia maculata*: RR - *Tussilago farfara*: 19, 28 - *Typha latifolia*: 33 - *Ulmus glabra*: 2 - *Urtica dioica*: 7, 33 - *Valeriana dioica*: 14 - *V. officinalis*: 28 - *I. V. simplicifolia*: 22 - *V. tripteris*: RR, 1, 2, 15, 22 - *Verbascum austriacum*: 25, 30 - *V. nigrum*: 7, 28 - *Verbena officinalis*: 19 - *Veronica beccabunga*: 19, 24 - *V. chamaedrys*: 23, 33 - *V. teucrium*: R*, 31 - *Viburnum lantana*: Be, 26, 28, 30 - *V. opulus*: 16, 30, 33 - *Vicia cracca*: RR, 7, 28 - *V. sepium*: R*, 19, 27, 33 - *V. tenuifolia*: 28 - *Vincetoxicum hirundinaria*: R, 19, 23 - *Viola arvensis*: 7, 28, 31 - *V. biflora*: RR, R, R*, 2 - *V. hirta*: 28 - *V. reichenbachiana*: 13, 22

Poznámky k výskytu niektorých významnejších druhov

Aconitum lycoctonum L. em. Koell.

Submediteránno-subatlantický druh. Na vybranej časti územia rastie veľmi vzácné. Zaregistrovala som jeho prítomnosť na jedinej lokalite (Strážovské vodopády) v bukovom lese. Zatiaľ som nenašla žiadne staršie údaje o výskyti uvedeného druhu na študovanom území.

Campanula moravica (Spitzner) Kovanda

Karpatsko-panónsky európsky druh. Vyskytuje sa roztrúsene na výslnných stráňach a vápencových skalách. Keďže som nerobila analýzu karyotypu, nemôžem jednoznačne určiť, o ktorý poddruh ide. Podľa literárnych údajov o rozšírení oboch poddruhov sa dá predpokladať, že ohrozený poddruh *C. moravica* subsp. *xylorrhiza* sa na študovanom území môže vyskytovať.

Carex paniculata L.

Boreálno-subatlanticko-európsky druh rastúci roztrúsene na vlhkých strážovských lúkach, brehoch potokov a v priekopách spolu s ďalšími druhmi ostríc (*Carex distans*,

C. flava,...) Významné, na ostrice bohaté lúčky sa nachádzajú pod Strážovom, povedla Strážovského potoka (Červíková), ale tiež v časti Predné Rovienky pri kameňolome blízko brehov potoka.

Melilotus altissima Thuill.

Kontinentálny taxón s areálom rozšírenia v Európe a v Ázii, v panónskej i karpatskej oblasti vzácny. Na vybranej časti územia sa vyskytuje na lokalite Predné Rovienky na okraji lesa vedľa kameňolomu na vlhkej kamenistej pôde.

Centaurium pulchellum (Swartz) Druce

Mediteránno-eurázijský druh vyskytujúci sa prevažne na jednej lokalite - Predné Rovienky - na najnižšie položenej plošine kameňolomu, na kamenistom podklade. Po dažďoch býva táto časť kameňolomu dosť dlho zamokrená, ale zároveň je výslnná, čo uvedenému druhu vyhovuje a takisto mu vyhovuje aj neprítomnosť iných rastlinných druhov, ktoré by mu inak tienili. Preto je na tejto lokalite pomerne hojný.

Cortusa matthioli L.

Boreálno-subkontinentálno-európsky druh, ktorého prítomnosť som zaznamenala iba na lokalite Strážovské vodopády na vlhknej pôde v lese pri potoku v niekoľkých exemplároch. V literatúre sa spomína tiež len uvedená lokalita.

Gladiolus imbricatus L.

Subkontinentálny eurázijský druh, vyskytujúci sa ojedinele na vlhkých horských lúkach Strážova. V literatúre sa uvádzá jeho prítomnosť na niekoľkých lúkach, kým ja som ho zaregistrovala len na jednej z nich, v časti Misárne.

Gymnadenia conopsea subsp. *montana* Bissex

Boreálno - subkontinentálno - eurázijský taxón. Rastie roztrúsene, miestami hojne na vlhších lúkach a v kroviskách na celej vybranej časti územia. Je možné, že je tu prítomný aj poddruh *G. conopsea* subsp. *densiflora*, jeho prítomnosť by bolo potrebné preveriť.

Podľa dostupných údajov z literatúry a vlastných záznamov bolo doteraz na sledovanom území zaregistrovaných 438 druhov a poddruhov cievnatých rastlín. Samostatne som zaznamenala 282 taxónov, v 132 prípadoch som potvrdila údaje starších autorov. Literárne pramene uvádzajú ešte ďalších 24 druhov, ktorých prítomnosť som nezaznamenala. Podľa zoznamu vyhynutých, ohrozených, vzácných a chránených taxónov vyšších rastlín flóry Slovenska (Maglocký et al. 1996) je spomedzi taxónov, ktoré som zaznamenala na študovanom území 5 veľmi ohrozených (Vm), 14 ohrozených taxónov, ktoré preukázateľne ustupujú (V), 1 vzácný taxón, ktorý sa v minulosti vyskytoval zriedkavo až vzácné, takisto je zastúpený aj dnes (R) a 10 taxónov patrí do kategórie taxónov vyžadujúcich si pozornosť, pretože miera ich ohrozenia nie je dostatočne známa (I). Z celkového počtu taxónov zistených z literatúry, ktorých prítomnosť som na študovanom území nezaznamenala, je 12 ohrozených (Vm - 1, V - 8, I - 3).

Podmokrené strážovské lúky oplývajú veľkou pestrostou druhov, z ktorých mnohé sú chránené. Rastú tu napr. niektoré druhy rodov *Cephalanthera*, *Gymnadenia*, *Epipactis*, ďalej *Parnassia palustris*, *Gladiolus imbricatus*, *Trollius altissimus*, a iné. Pre udržanie tohto stavu je nevyhnutné, aby bola aspoň raz do roka zabezpečená kosba aj na menej prístupných miestach, pretože už značne zarastajú malinčím a krovím.

Študované územie je v súčasnosti viac využívané na rekreačné účely ako v minulosti. Je tu postavených niekoľko chát a asfaltová cesta vedúca údolím potokov slúži na pešiu turistiku a cykloturistiku, ale nezriedka sem prichádzajú rekreanti na motorových

vozidlách , niekedy až na úpätie Strážova. OÚŽP a Správa CHKO Strážovské vrchy by mali zabezpečiť prísnejšie dodržiavanie všetkých ustanovení vzťahujúcich sa na chránenú krajinnú oblasť.

Literatúra

- Bertová L., 1984: *Centaurium*. pp. 87-95. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1. Veda, Bratislava.
- Bertová L. & Holub J., 1984: *Gentianopsis*. pp. 122-126. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1. Veda, Bratislava,
- Bertová L., 1985: *Loniceraceae*. pp. 69-99. - In: Bertová L., (ed.): Flóra Slovenska IV/2. Veda, Bratislava,
- Bertová L., 1985: *Sedum*. pp. 204-223. - In: Bertová L., (ed.): Flóra Slovenska IV/2. Veda, Bratislava,
- Dostál J. & Červenka M., 1991, 1992: Veľký klúč na určovanie vyšších rastlín I., II. SPN, Bratislava.
- Futák J. & Bertová L. (eds), 1982: Flóra Slovenska III. Veda, Bratislava.
- Futák J., 1984: Fytogeografické členenie Slovenska. pp. 418-420. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1. Veda, Bratislava.
- Hlavaček A., Jasičová M. & Zahradníková K., 1984: *Astrantia*. pp. 188-190. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/1. Veda, Bratislava.
- Holub J. & Bertová L., 1988: *Lembotropis*. pp. 22-25. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4. Veda, Bratislava.
- Holub J. & Kmeťová E., 1988: *Chamaerion*. pp. 432-440. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4. Veda, Bratislava.
- Chrtek J. & Zahradníková K., 1993: *Acinos*. pp. 317-324. In: Bertová L. & Goliašová K. (eds), Flóra Slovenska V/1. Veda, Bratislava.
- Chrtková A. & Jasičová M., 1988: *Hippocratea*. pp. 367-371. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/4. Veda, Bratislava.
- Jasičová M., 1985: *Saxifraga*. pp. 233-275. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/2. Veda, Bratislava.
- Maglocký Š., Feráková V. & Halada L., 1996: Zoznam vyhynutých, ohrozených, vzácnych a chránených taxónov vyšších rastlín flóry Slovenska. pp. 146-159. - In: Ružičková H., Halada L., Jedlička L. & Kalivodová E., Biotopy Slovenska, Ústav krajinej ekológie SAV, Bratislava.
- Májovský J., 1992: *Sorbus*. pp. 401-446. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/3. Veda, Bratislava.
- Michalko J., (ed.) 1986: Geobotanická mapa ČSSR, Mapa Prievidza. Veda, Bratislava.
- Runkovič G. & Runkovičová G., 1975: Rastlinstvo Považskobystrického okresu a jeho ochrana. Obzor, Bratislava.
- Runkovič G., 1982: Kapitoly o prírode a kvetoch. Osveta, Martin.
- Runkovič G., 1990: Flóra Strážova. Chránené územia Slovenska, 15: 21-24.
- Sajverová E. & Prach K., 1985: Zajímavá stanoviště zástupců čeledi *Orchidaceae* ve Strážovských vrchích. - Zpr. Čs. Bot. Společ., Praha, 20: 229-230.
- Štěpánek J. & Kmet'ová E., 1985: *Knautia*. pp. 154-177. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/2. Veda, Bratislava.
- Zahradníková K., 1985: *Rubiaceae*. pp. 7-69. - In: Bertová L. (ed.), Flóra Slovenska IV/2. Veda, Bratislava.